

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Lokala vårdprogram för gotländsk sjukvård

Rutin för framtagande av lokala vårdprogram

Begrepp

Nationella riktlinjer

Socialstyrelsens Nationella riktlinjer baseras på vetenskap och/eller beprövad erfarenhet inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten och tandvården. De innehåller rekommendationer för vård, behandling och omsorg samt förslag på mätbara kvalitetsindikatorer. Socialstyrelsen ansvarar för slutsatser och rekommendationer.

Riktlinjerna ska ge nationellt stöd i huvudmännens arbete med vårdprogram och prioriteringar. Målet är att bidra till att vården och omsorgens resurser används effektivt, fördelas efter behov och styrs av öppna och tydliga prioriteringsbeslut.

Målgrupper för riktlinjerna är beslutsfattare (politiker, chefstjänstemän och verksamhetschefer) och personal inom vård och omsorg. Även särskild information till patienter, brukare och närstående ges ut.

Socialstyrelsen ska redovisa till regeringen hur riktlinjerna används och påverkar medicinsk praxis. Innehållet i riktlinjerna ska hållas aktuellt genom återkommande revideringar.

Vårdprogram

Definition: klinisk riktlinje anpassad till nationella, regionala eller lokala förhållanden för en viss grupp av patienter.

Vårdprogram är utvecklade ur kliniska riktlinjer och avser ofta ett visst hälsoproblem eller en avgränsad grupp med ett visst hälsoproblem och beskriver hur hälsoproblemen ska handläggas.

Vårdprogram kan vara nationella, regionala och lokala, men också vara fastställda av Socialstyrelsen som råd och anvisningar, någon gång som föreskrifter.

Policy

Grundprinciper för ett företags eller en organisations handlande allmänt eller i visst avseende (Nationalencyklopedin).

Polisy är den viljeinriktning, allmän eller i visst avseende, som hälso- och sjukvårdsdirektören har beslutat skall vara styrande för vår kärnverksamhet. De kan vara medicinska och/eller administrativa men skall inte förväxlas med medicinska riktlinjer eller verksamhetsrutiner.

Rutin

Fastlagd procedur som återupprepas i en viss typ av situation. Beskrivning av standardiserat arbetssätt.

Dokumentnamn Vårdprogram lokala, rutin för framtagande.	Dokumentnummer	Upprättat/godkänt datum 2011-10-05
Framtagen av – funktion/namn Thomas Kunze, chefläkare Leif Olsson, kvalitetschef	Godkänd av – funktion/namn Ann-Christin Kullberg, hälso- och sjukvårdsdirektör	Version 3

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Vårdöverenskommelse

Vad som görs och av vem

Nivåstrukturering av vård, inom eller utom ramen för ett vårdprogram, dvs en överenskommelse om vad som görs var mellan exempelvis sjukhuskliniker, sjukhusklinik och primärvård eller mellan förvaltningar.

Syfte

Syftet med lokala vårdprogram är att implementera och vid behov anpassa nationella eller regionala riktlinjer till lokala förutsättningar, resurser och organisation. Det kan även förekomma enbart lokala vårdprogram.

Vårdprogrammets innehåll och struktur

- En kort beskrivning av sjukdomen och dess komplikationer.
- Utredning, vem gör vad.
- Behandling, vem gör vad.
- Former för samverkan i vårdkedjan, när och hur sker information, vem (vilken funktion) ansvarar för vad.
- Riskfaktorer och sjukdomsförebyggande åtgärder bör redovisas.
- Vårdprogrammet bör ange mål för behandling samt vedertagna uppföljningsmått (styrtal/indikatorer). Programmet bör innehålla plan för kvalitetsuppföljning, vem som är ansvarig, när och hur uppföljning ska ske.
- Programmet skall innehålla plan för uppdatering, vem som är ansvarig, när och hur uppdatering ska ske. Årlig avstämning rekommenderas.
- Vårdprogrammet ska vara anpassat till föreliggande lokala förutsättningar, resurser och organisation.

Hemsida

Aktuella nationella, regionala och lokala vårdprogram eller länkar skall ligga på HSF:s hemsida. Ansvarig för hemsidan är kvalitets- och utvecklingsenheten. Nya och reviderade vårdprogram skickas till Kvalitetsenheten som lägger in det på hemsida.

Ansvar

Funktioner

Förvaltningens ledningsgrupp (FLG), sjukvårdens ledningsgrupp (SLG) verksamhetsområdeschef (VO), resursområdeschef (RO), folktandvårdens ledningsgrupp (FTVLG), verksamhetschef, processägare, vårdprogramgrupp: representanter för berörda verksamheter för respektive program, inklusive operativ samordnare Kvalitets- och utvecklings- enheten/chef och chefläkare.

Dokumentnamn Vårdprogram lokala, rutin för framtagande.	Dokumentnummer	Upprättat/godkänt datum 2011-10-05
Framtagen av – funktion/namn Thomas Kunze, chefläkare Leif Olsson, kvalitetschef	Godkänd av – funktion/namn Ann-Christin Kullberg, hälso- och sjukvårdsdirektör	Version 3

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Beslut om framtagande av nya lokala vårdprogram. Vårdprogram har oftast sin utgångspunkt från Socialstyrelsens Nationella riktlinjer, men kan också utgå från professionernas sakkunniggrupper. De nationella riktlinjerna och andra kunskapsunderlag är ett stöd vid prioriteringar och ger vägledning om vilka behandlingar och metoder som olika verksamheter i vård och omsorg bör använda. Sjukvårdsregionerna förväntas ta emot riktlinjerna genom ett förberedande arbete där nuvarande praxis kartläggs och förväntade konsekvenser av riktlinjerna diskuteras. Underlaget ska presenteras för beslutsfattare i sjukvårdsregionerna för att initiera en fortsatt process. Sjukvårdsregionerna ombeds också att inkomma med synpunkter på de preliminära riktlinjerna. Region Gotland har i detta arbete samverkan med SLL som ansvarar för projektledning. Region Gotland medverkar i arbetsgrupp och ansvarar för att utse kontaktperson. Ansvaret för samordning och beredning inom hälso- och sjukvården på Gotland är chefläkare med övergripande ansvar för medicinsk kvalitet.

Nya lokala vårdprogram som är förvaltningsövergripande eller som berör flera förvaltningar, tas i FLG. FLG utser ansvarig linjeförman som utser processägare samt beslutar vilka verksamheter som är berörda/ska ingå i vårdprogramgruppen. Beslut om framtagande av nya lokala vårdprogram som endast berör sjukvården eller tandvården, tas i SLG respektive FTVLG.

För **det medicinska innehållet** i lokala vårdprogram ansvarar processägare och vårdprogramgrupp. Om arbetsgruppen under arbetets gång (till exempel för anpassning till nationella eller regionala riktlinjer) konstaterar ett förändrat behov av **resurser** (ökat **eller** minskat behov) ska detta föras till SLG eller FLG för ställningstagande och beslut om fortsatt arbete. Vid behov av förändrade **förvaltningsövergripande strukturer** ska detta föras till FLG för diskussion och beslut om fortsatt arbete. FLG fastställer, utifrån en förvaltningsövergripande bedömning, att det lokala vårdprogrammet ska tas i bruk.

Ansvarig för implementering samt kvalitetsuppföljning av respektive vårdprogram är processägare med stöd av vårdprogramgruppen.

Ansvarig för att vårdprogrammen följs är respektive verksamhetsområdeschef/resursområdeschef. Följsamheten skall styras av framgångsfaktorer och nyckeltal i styrkortet och årligen rapporteras i bokslutet.

Ansvarig för uppdatering av lokala vårdprogram är berörda RO-, VO- eller verksamhetschefer. Av respektive vårdprogram framgår när uppföljning/uppdatering ska ske.

Ansvaret för uppdatering lokala vårdprogram som är förvaltningsövergripande är chefläkare med övergripande ansvar för medicinskt kvalitet.

Chefläkare med ansvar för medicinsk kvalitet har en övergripande samordningsfunktion avseende samtliga vårdprogram som berör hälso- och sjukvården på Gotland.

Kvalitets- och utvecklingsenheten ansvarar för att **kontrollera att uppföljning görs**. (läggs in i årsplanen och görs vid en bestämd tid/period varje år).

Dokumentnamn Vårdprogram lokala, rutin för framtagande.	Dokumentnummer	Upprättat/godkänt datum 2011-10-05
Framtagen av – funktion/namn Thomas Kunze, chefläkare Leif Olsson, kvalitetschef	Godkänd av – funktion/namn Ann-Christin Kullberg, hälso- och sjukvårdsdirektör	Version 3

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Flödesschema för nya vårdprogram

- Kontaktperson/er som är utsedda till arbetsgrupp SLL- Region Gotland, gör en bedömning tillsammans med chefläkare med övergripande ansvar för medicinsk kvalitet om behov finns av lokal anpassning av nationella eller regionala vårdprogram. Vid behov bereds ärendet till
- FLG, SLG eller FTVLG som säger ja eller nej. Om ja utses ansvarig linjechef processägare samt beslutar om vilka verksamheter som ska ingå i vårdprogramgruppen
- Processägaren konstituerar vårdprogramgrupp inklusive operativ samordnare
- Gruppen utarbetar arbetsplan inklusive tidsplan
- Vårdprogrammet utarbetas
- Konsekvensanalys ur resurs- och kostnadsperspektiv utarbetas utifrån programförslaget
- Resultatet presenteras i berörda ledningsgrupper
- Berörd ledningsgrupp enligt ovan, beslutar att det lokala vårdprogrammet ska tas i bruk
- Vårdprogrammet kommuniceras till berörda verksamheter och läggs ut på hemsidan

Flödesschema för uppdaterade/reviderade vårdprogram

- Verksamhetsområdeschef/Resursområdeschef/verksamhetschef/chefläkare med ansvar för medicinsk kvalitet ger processägaren i uppdrag att uppdatera/revidera ett vårdprogram
- Processägaren sammankallar vårdprogramgrupp
- Gruppen utarbetar arbetsplan inklusive tidsplan
- Vårdprogrammet revideras
- Konsekvensanalys ur resurs- och kostnadsperspektiv utarbetas utifrån reviderat förslag
- Resultatet presenteras i berörda ledningsgrupper
- Berörd ledningsgrupp enligt ovan, beslutar att det uppdaterade/reviderade vårdprogrammet ska tas i bruk
- Vårdprogrammet kommuniceras till berörda verksamheter och läggs ut på hemsidan

Dokumentnamn Vårdprogram lokala, rutin för framtagande.	Dokumentnummer	Upprättat/godkänt datum 2011-10-05
Framtagen av – funktion/namn Thomas Kunze, chefläkare Leif Olsson, kvalitetschef	Godkänd av – funktion/namn Ann-Christin Kullberg, hälso- och sjukvårdsdirektör	Version 3